

S T O W A R Z Y S Z E N I E

FORUM RECYKLINGU SAMOCHODÓW

Al. Jerozolimskie 202,

02-486 WARSZAWA

Warszawa, 13.01.2020 r.

**Komisja
Środowiska
Senat
Rzeczypospolitej
Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa**

FORS/010/S/2020

Dotyczy: ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (druk senacki 33)

Sezonowi Państwo,

Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów FORS zwraca się do Senatorów Komisji Ochrony Środowiska z prośbą o zapoznanie się z poniższym stanowiskiem FORS.

Ustawa z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (druk senacki nr 33) dotyczy bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami BDO), która zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r o odpadach miała być utworzona do dnia 24 stycznia 2018 r. Niestety z tą datą został utworzony jedynie rejestr, o którym mowa w art. 49 ustawy o odpadach. W ciągu 6 miesięcy od daty utworzenia BDO, do rejestru powinny się były wpisać następujące podmioty: wprowadzający produkty, wprowadzający produkty w opakowaniach oraz gospodarujący odpadami. Aktualnie takiemu wpisowi podlegają również podmioty prowadzące jednostki handlu detalicznego lub hurtowego, w których są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego, objęte opłatą recyklingową, o której mowa w art. 40 a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (DZ.U. z 2019 r poz. 542, 1403 i 1579).

Z powodu braku kampanii informacyjnej oraz niepełnego wzoru wniosku o wpis do rejestru, w rejestrze, po 6 miesiącach od daty utworzenia rejestru BDO, zarejestrowane były głównie te podmioty, które zostały wpisane z urzędu przez poszczególnych Marszałków Województw. Ogromna ilość podmiotów nie miała w ogóle wiedzy o tym obowiązku. Przykładowo z ponad miliona rolników zobowiązanych do wpisu, obowiązek w terminie wypełniło kilku. Z tych względów, najprawdopodobniej też widząc tę sytuację,

ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, zwolniono z wpisu do rejestru rolników gospodarujących na powierzchni ziemi nieprzekraczającej 75 hektarów. W tym miejscu należy podkreślić, że kara administracyjna za brak wpisu do rejestru jest drakońska i wynosi od 5 tys. do 1 miliona złotych. Dopiero pod koniec 2019 r., za sprawą organizacji pozarządowych oraz Rzecznika MŚP, zaczęto nagłaśniać w mediach problem, jaki będą miały małe firmy - np. warsztaty samochodowe z przekazaniem odpadów od 1 stycznia 2020 r., które nie zarejestrowały się w Rejestrze BDO. Od tej daty bowiem nie jest możliwe, by legalnie i zgodnie z prawem przekazać odpady bez wygenerowania w BDO karty przekazania odpadów – tę mogą wygenerować jedynie podmioty wpisane do BDO.

Od 1 stycznia 2020 r. tysiące firm wytwarzających odpady nie mogą więc legalnie przekazać odpadów do odbiorcy. Ogromne kolejki w Urzędach Marszałkowskich nie dały szansy na wpis przed 1 stycznia 2020 r. Stowarzyszenie FORS, przewidując taki przebieg zdarzeń, zwróciło się pismem z dnia 5 grudnia 2019 r. do Pani Przewodniczącej Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o zwołanie posiedzenia Komisji w tej sprawie. Podczas zwołanego na dzień 18 grudnia 2019 r. posiedzenia wszystkie obecne organizacje pozarządowe jednogłośnie potwierdził w/w problemy oraz szereg innych problemów technicznych i organizacyjnych, jakie będą występowały po przejściu od 1 stycznia 2020 na elektroniczną ewidencję odpadów prowadzoną w bazie BDO. Natomiast stanowisko Rządu było całkowicie odmienne – podkreślano, że BDO działa, nie ma żadnych problemów i ma być ona ułatwieniem dla przedsiębiorców, na dowód czego zapowiedziano w dniu 19 grudnia, podczas kolejnego posiedzenia Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, prezentację systemu BDO. Niestety najprawdopodobniej z powodu awarii systemu BDO do prezentacji nie doszło. O zbadanie tego, czy do awarii systemu nie przyczyniły się osoby trzecie oraz zapewnienie lepszej ochrony systemu BDO, FORS wystąpił w dniu 20 grudnia 2019 r. do Ministra Cyfryzacji. Ministerstwo Cyfryzacji podjęło stosowne działania i w odpowiedzi zapewniło, że system jest gotowy do pełnej komunikacji z przedsiębiorcami. Nie mniej jednak awarii wykluczyć nie można, dlatego też mając zapewne na uwadze ten fakt oraz problemy tysięcy nie zarejestrowanych w BDO podmiotów, grupa posłów PIS wniosła poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, która w dniu 9 stycznia 2020 r. została uchwalona przez Sejm, a obecnie procedowana jest w Senacie.

Całkowicie popieramy jak najszybsze przekazanie ustawy do podpisu Prezydenta, jednakże mając na uwadze to, że ustawa ułatwia prowadzenie działalności wyłącznie podmiotom, które nie dopełniły obowiązku wpisu do rejestru, pozostawiając wiele nierozwiązanych problemów tych przedsiębiorców, którzy je dopełnili, zwracamy się z uprzejmą prośbą, aby w przypadku, gdy przyjęte zostaną inne poprawki powodujące powrót ustawy do Sejmu, rozważono wniesienie dwóch dodatkowych poprawek. Ułatwią one i zmniejszą koszty prowadzenia ewidencji oraz składania sprawozdania w przypadku prowadzących stacje demontażu pojazdów.

W ustawie o odpadach konieczne jest doprecyzowanie art. 75 ust. 2 pkt 4 w taki sposób, aby z przepisu jasno wynikało, że sprawozdanie składane przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, dotyczy pojazdów objętych ustawą z 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Jednocześnie prosimy o ograniczenie podawanych w nim informacji poprzez usunięcie w art. 75 ust. 2 pkt 4 lit. a - informacji o markach i roku produkcji. Podawanie tych informacji w sprawozdaniu, oddzielnie dla każdego pojazdu, będzie dużym obciążeniem przy jego sporządzaniu za pośrednictwem BDO, które nie przewidziało API do modułów sprawozdawczych. Zatem każdy pojazd należy wpisać odrębnie, co w przypadku stacji przyjmujących kilkaset pojazdów czy kilka tysięcy, jest ogromnym obciążeniem. Ponadto wszystkie informacje o markach i roku produkcji pojazdów, które zostały poddane demontażowi, są dostępne w CEPIK. Propozycja zapisu w załączniku nr 1.

Kolejnym ważnym w naszej ocenie postulatem jest przywrócenie możliwości sporządzenia zbiorczej karty przekazania odpadów, o której do dnia 1 stycznia 2020 r. stanowił art. 69 ust 5 ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Przywrócenie możliwości stosowania zbiorczej karty przekazania odpadów, zdecydowanie przyczyni się do zmniejszenia obciążenia BDO oraz wyeliminuje częste nieporozumienia wynikające z niezgodności masy przekazywanych odpadów, w przypadku braku odpowiedniego urządzenia ważącego u wytwórcy odpadów. Jeżeli w ocenie Ministra Klimatu takie rozwiązanie ograniczy kontrolę nad pozbywaniem się odpadów wrażliwych - narażonych na pożary, proponujemy, aby objęte tym przepisem zostały wyłącznie odpady niepalne, określone w zał. 2a do ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Propozycja zapisu w załączniku nr. 2.

Rozumiejąc, że po dymisji Pana Sławomira Mazurka zaopiniowanie poprawki nr.2 może wymagać głębszej analizy, proponujemy alternatywną poprawkę, która umożliwi Ministrowi Klimatu podjęcie takiej decyzji przez wydanie stosownego rozporządzenia. Propozycję taką z uzasadnieniem Stowarzyszenie składało w piśmie kierowanym do Senackiej Komisji Środowiska - pismo FORS/056/2017 i z dnia 4 grudnia 2017r. Propozycja poprawki w zał. Nr 3.

Innych uwag do ustawy nie zgłaszamy, rozumiejąc, że ma ona tryb pilny i głównym jej celem jest zabezpieczenie interesów użytkowników systemu BDO na wypadek awarii systemu, jak również tych, którzy nie zdążyli zarejestrować się w BDO. Natomiast podkreślenia wymaga fakt, że ustawa ta nie eliminuje wielu innych problemów, jakie mają przedsiębiorcy zobligowani do prowadzenia ewidencji w BDO. Ponadto w ustawie o odpadach jest szereg innych rozwiązań, które w znacznym stopniu ograniczają rozwój branży i przyczyniają się, wbrew zamierzeniom projektodawców kolejnych zmian ustawy, do rozwoju szarej strefy. W naszej ocenie ustawa o odpadach wymaga całościowego przeglądu i wyeliminowania z niej tych rozwiązań, które powodują, że legalna działalność w branży jest nieopłacalna, a pokusa przejścia do szarej strefy coraz większa.

Adam Małyszko
Adam Małyszko
Prezes FORS

Załącznik nr 1

W ustawie z 14. grudnia 2012 r. o odpadach art. 75 ust 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie :

„4) w przypadku przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu pojazdów, o którym mowa w ustawie z dnia 20. stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – informacje o :

- a) liczbie, masie pojazdów oraz masie pojazdów wycofanych z eksploatacji, przyjętych do stacji demontażu,
- b) masie odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz przekazanych do odzysku, w tym recyklingu, a także masie przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- c) masie odpadów poddanych unieszkodliwianiu lub przekazanych do unieszkodliwiania,
- d) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do odzysku, w tym recyklingu, z podaniem firmy, siedziby i adresu,
- e) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do unieszkodliwiania, z podaniem firmy przedsiębiorcy, oznaczenia jego siedziby i adresu,
- f) osiągniętym w danej stacji demontażu poziomie odzysku i recyklingu,
- g) wysokości należnej opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu;

- informacje dotyczą wyłącznie pojazdów objętych ustawą z 20. stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.”

Załącznik nr 2

W ustawie z 14 grudnia 2012 r. o odpadach w art. 69 po ust 4 dodaje się ust 5 w brzmieniu :

„5. Dopuszcza się sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów o których mowa w zał. 2a, obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane łącznie w okresie miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów. Zbiorczą kartę przekazania odpadów sporządza się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczy z podaniem daty i godziny rozpoczęcia pierwszego i ostatniego transportu w danym miesiącu.”

Załącznik nr 3

W ustawie z 14 grudnia 2012 r. o odpadach w art. 69 po ust 4 dodaje się ust 5 w brzmieniu :

„5. Minister właściwy do spraw środowiska może określić w drodze rozporządzenia rodzaje odpadów, dla których dopuszcza się jest sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane łącznie w okresie miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów. Zbiorczą kartę przekazania odpadów sporządza się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczy z podaniem daty i godziny rozpoczęcia pierwszego i ostatniego transportu w danym miesiącu.”

S T O W A R Z Y S Z E N I E

FORUM RECYKLINGU SAMOCHODÓW

Al. Jerozolimskie 202,

02-486 WARSZAWA

Warszawa, dnia 04.12.2017 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisja Samorządu Terytorialnego i
Administracji Państwowej,

Pan
Zdzisław Pupa
Przewodniczący
Komisja Środowiska
Senat RP
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

FORS/056/2017

Dotyczy: ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 671)

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przekazaną do Senatu ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, w imieniu Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów w Warszawie, chcielibyśmy zgłosić pewne uwagi do zmian aktualnego art. 69 ustawy o odpadach.

Mianowicie nowelizacja tego przepisu zakłada wprowadzenie nowych zasad wystawiania i prowadzenia kart przekazania odpadów – za pośrednictwem BDO. Przy okazji wykreślone zostają z ustawy o odpadach zapisy dotyczące wystawiania zbiorczej karty przekazania odpadów – art. 69 ust. 5 obowiązującej aktualnie ustawy o odpadach. Art. 1 pkt 11 lit. f ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, zakłada bowiem wykreślenie ust. 5 w art. 69 ustawy o odpadach.

Takie rozwiązanie uważamy za niewłaściwe i znacznie utrudniające obrót odpadami, zwłaszcza, że w odniesieniu do niektórych grup odpadów nie ma konieczności bieżącego monitoringu tych odpadów. Po pierwsze: nie wszystkie odpady zagrażają środowisku. Po drugie: część odpadów ma znaczną wartość rynkową i to w interesie samych posiadaczy odpadów jest to, by odpady trafiły do odbiorcy w całości – przykładem takiego odpadu są odpady metali (żłom).

W Polsce do hut i odlewni dostarczanych jest ponad 500 tys. ton odpadów metali (żłomu) miesięcznie. Zanim odpowiednio przygotowany odpad trafi do huty, wielokrotnie przechodzi przez różne zakłady, a co za tym idzie – wielokrotnie zmienia się posiadacz tego odpadu. W ciągu miesiąca w całym kraju dochodzi do setek tysięcy dostaw, które są potwierdzane kartą przekazania

odpadu.

Przedsiębiorcy, którzy przyjmują duże ilości złomu aktualnie korzystają z możliwości ewidencjonowania odpadów zbiorczą kartę przekazania odpadów, wystawianą dla tego samego rodzaju odpadu dostarczonego za pośrednictwem tego samego transportującego, w danym miesiącu kalendarzowym. Zbiorcza karta nie tylko usprawnia obrót odpadami, ale też daje gwarancję prawidłowego prowadzenia ewidencji, ponieważ wystawienie karty następuje już po dokładnym zważeniu odpadów u odbiorcy.

Zbiorcze karty przekazania odpadów sprawdzają się zwłaszcza w przypadku dostaw odpadów drogą kolejową, gdzie bardzo trudne jest dokładne określenie masy wysyłanych odpadów. Odpady bowiem ważone są dokładnie dopiero u odbiorcy – przy nadaniu podaje się jedynie wagę orientacyjną. Zbiorcza karta eliminuje ewentualne rozbieżności stron (nadawcy i odbiorcy odpadu) co do masy odpadu, ponieważ karty przekazania odpadów sporządzane są już po ustaleniu dokładnej wagi.

Prowadzenie dokładnej ewidencji odpadów ma szczególne znaczenie w przypadku przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, a to z uwagi na obowiązek osiągnięcia wysokich poziomów odzysku i recyklingu z pojazdów wycofanych z eksploatacji: 95% odzysku, 85% recyklingu. Zatem tej grupie przedsiębiorców bardzo zależy na potwierdzeniu dostawy każdego kilograma odpadów powstałych po demontażu pojazdu.

Niestety stwierdzić należy, że wykształciła się praktyka nie potwierdzania przez niektórych odbiorców odpadów (huty) pełnej masy przekazywanych odpadów. Stosowane są różnego rodzaju potrącenia na zanieczyszczenia występujące w odpadach. Jest to praktyka nieprawidłowa i niezgodna z przepisami – ponieważ powoduje ona, że część odpadów „znika”, a prowadzący stacje demontażu mają problem z rozliczeniem brakującej ilości, a co za tym idzie - z osiągnięciem wymaganych poziomów odzysku i recyklingu. Jednym ze sposobów eliminowania tych nieprawidłowości jest korzystanie ze zbiorczej karty przekazania odpadów, która wystawiana jest i potwierdzana po dostawie, czyli już po zważeniu odpadu.

Możliwość korzystania ze zbiorczej karty przekazania odpadu ogranicza liczbę sporów co do masy odpadów przekazanych kolejnemu posiadaczowi do odzysku i recyklingu i znacznie usprawnia obrót odpadami.

Poza tym, niezależnie od karty przekazania odpadu przedsiębiorcy muszą wystawiać szereg innych dokumentów potwierdzających obrót odpadami np.: zaświadczenie o demontażu lub o przyjęciu pojazdu niekompletnego (w przypadku przedsiębiorców prowadzących stację demontażu), formularz przyjęcie odpadów metali przez prowadzącego punkt zbierania odpadów metali (art. 102 ustawy o odpadach). Ponadto w dniu 24 stycznia 2018 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów, które wprowadza obowiązek transportu odpadów łącznie z dokumentem potwierdzającym rodzaj transportowanych odpadów oraz dane zlecającego transport. A zatem, i tak przy każdym transporcie odpadów konieczne będzie wystawienie stosownego dokumentu.

Z powyższych względów uważamy, że celowym jest pozostawienie możliwości rozliczania zbiorczą kartą przekazania tych rodzajów odpadów, które nie zagrażają środowisku i w stosunku do których nie ma pokusy do nielegalnego pozbywania się np. z uwagi na ich wartość rynkową. Dlatego też uważamy, że w nowelizowanym art. 69 należałoby wprowadzić stosowną delegację do tego, by minister właściwy do spraw środowiska mógł określić rodzaje odpadów, w stosunku do

których można by stosować zbiorczą kartę przekazania odpadów. Niżej przedstawiamy propozycje poprawki do ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw:

- w art. 1 w pkt 11 lit f) otrzymuje brzmienie:

ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów, dla których dopuszcza się sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów, obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane łącznie w okresie miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów.”

Z poważaniem

Prezes Stowarzyszenia FORS

A. Małyszko
Adam Małyszko

Do wiadomości:

1. Pan Sławomir Mazurek – Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Środowiska